

20080681247

АКАДЕМИЈА ЗА ОБУКА НА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ

Врз основа на член 9, став 1, алинеја 1 од Законот за Академијата за обука на судии и јавни обвинители, „Службен весник на Република Македонија“ бр. 13/2006 и член 87, став 2 и член 88 од Статутот на Академијата за обука на судии и јавни обвинители, Управниот одбор на Академијата, на седницата одржана на 29.5. 2008 година, донесе

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА ПОЛАГАЊЕ И ОЦЕНУВАЊЕ НА ПРИЕМНИОТ ИСПИТ ВО АКАДЕМИЈАТА ЗА ОБУКА НА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ

Општи одредби

Член 1

Со овој правилник се уредува начинот и постапката за полагање и оценување на приемниот испит.

Постапката за приемниот испит во Академијата се заснова на принципите на јавност и слободен пристап до програмата за приемен испит, на правилата, методите и начинот на организирање и спроведување на испитот, како и на оценувањето и вреднувањето на резултатите на кандидатите кое се базира на начелото на објективни и јавно објавени критериуми.

Цел на приемниот испит

Член 2

Цел на приемниот испит е да се оцени не само претходно стекнатото теоретско знаење од областа на правото на кандидатите, туку и нивната способност за толкување и примена на законите во практика, способноста за логично аналитичко мислење, за усна и писмена комуникација и аргументација, говорните и комуникациските вештини, ставовите, мотивациите и склоностите за вршење на судската и обвинителската професија, како и односот кон социјалниот амбиент во кој ќе ја вршат истата, усвоените етички стандарди, отвореноста за учење и познавањето на странски јазици.

Рок за полагање

Член 3

Приемниот испит се полага во рок од 8 дена од објавувањето на конечните резултати од квалификацискиот тест.

Податоците за денот, часот и местото за полагање на писмениот и усниот дел од приемниот испит се објавуваат на огласната табла и на интернет страницата на Академијата.

Услови за полагање

Член 4

Право да го полагаат приемниот испит имаат најмногу по двајца кандидати со положен квалификационен тест за едно слободно место за судија или обвинител.

Содржина на приемниот испит

Член 5

Содржината на приемниот испит поблиску се утврдува со Програмата за полагање на приемниот испит која ги содржи темите и библиографијата според кои кандидатите се подготвуваат за испитот.

Приемниот испит се состои од писмен и усен дел, со интервју.

Писмениот дел се состои од:

- решавање случаи од кривичното и граѓанското право,
- писмен тест со прашања од областа на кривичното, граѓанското, трговското, уставното, управното, меѓународното и европското право (во вид на определени практични проблеми) и
- прашања од познавањето на англискиот или францускиот јазик, по избор на кандидатот.

Усниот дел се состои од:

- усни прашања од кривичното, граѓанското, трговското, уставното, управното, меѓународното и европското право и
- интервју во форма на непосреден разговор со кандидатот за неговите лични мислења и ставови во врска со вршењето на судиската и обвинителската функција.

За време на спроведувањето на приемниот испит, како и за време на оценувањето Комисијата учествува во полн состав (претседател и сите членови), а во случај на нивна спреченост, учествуваат нивните заменици.

За спроведување на приемниот испит (за поставување усни прашања и за прегледување на зададените граѓански и кривични случаи) претседателот на Комисијата претходно определува испитувачи за определени области.

Член 6

Преку решавањето на случаите од кривичната и граѓанската област се оценува способноста на кандидатите стекнатото теоретско знаење да го применат за решавање на конкретни правни практични ситуации, и тоа:

- изработка на одлуките на јасен и разбирлив јазик (форма и содржина на одлуката),
- оценка на доказите и утврдување на релевантните факти,
- логичната и правната издржаност на аргументите за определено решение,
- заклучување и правна оценка на фактите.

Преку писмениот тест со прашања од правните области од член 5 од овој правилник (практични проблеми), се оценува знаењето и способноста на кандидатите за логична оценка на околностите на дадени практични правни ситуации и разбирањето, односно, толкувањето на одделни правни норми и институти.

Со тематските писмени прашања од познавањето на англискиот или францускиот јазик се проверуваат знаењата на кандидатите од соодветниот јазик по избор на кандидатот.

Член 7

Со усните прашања се проверуваат и се оценуваат знаењата на кандидатите од соодветните области, особено нивната способност за усна презентација и аргументација на фактичките и правните причини кои кај нив преовладале при изборот на определено решение од случаите од кривичното и граѓанското право.

Интервјутото се состои од разговори, дискусии и прашања поставени на кандидатот од членовите на Комисијата. Цел на овие разговори, дискусии и прашања е да се оцени способноста на кандидатот за изразување, за презентација на аргументи, за логично аналитичко и критичко мислење, да се добие претстава за неговите лични ставови,

мотивациите, професионалната етика, склоностите и ставовите кон правата и обврските и основните принципи за вршење на судската и обвинителската професија, како и за односот кон актуелните општествени состојби и кон социјалната средина во која ќе ја вршат судската, односно функцијата јавен обвинител.

При интервјуто членовите на Комисијата не смеат да поставуваат прашања за политичките и идеолошките ставови, за религиозните и верските убедувања на кандидатот, прашања од приватниот живот или прашања кои може да доведат до дискриминација по кој било основ.

Член 8

Случаите од кривичната и граѓанската област што ќе ги решаваат кандидатите комисијата ги одбира од правосилно завршените предмети во судовите во Република Македонија, и тоа од најмалку 10 предмети од кривично и граѓанско право, додека прашањата од правните области од членот 5 од овој Правилник, како и прашањата за познавањето на англискиот или францускиот јазик, од кои се одбираат прашањата за писмениот тест и усните прашања, ги подготвуваат правни, односно јазични експерти, претходно ангажирани од Академијата, и тоа:

- по 50 прашања од кривичното, граѓанското, трговското, уставното, управното право, правото на Европската унија и меѓународното право;

- по 30 прашања за познавање на англискиот или францускиот јазик.

Случаите и прашањата од став 1 на овој член, со точните одговори, кои имаат карактер на класифицирана информација со степен на тајност интерно, Комисијата и експертите ги предаваат на директорот на Академијата, во затворен плик и истите се чуваат во сефот на Академијата.

Кандидатите добиваат за решавање по еден случај од кривично и граѓанско право, а во писмениот тест по три писмени прашања од секоја од седумте правни области од член 5 од овој Правилник, како и по две писмени прашања од англискиот или францускиот јазик.

Писмените прашања се формулирани со по три алтернативни одговори од кои еден е точниот одговор.

Член 9

Оценувањето на приемниот испит го врши Комисијата за квалификација и прием на кандидати, според следниве критериуми и систем на вреднување:

- Случаите од кривичната и граѓанската област се бодуваат секој со оценка до дваесет (20) бода (од 0 до 20), односно вкупно до 40 бода за двата случаи, при што за формирање на оценката се ценат околностите од член 6, став 1 од овој Правилник, при што за секој критериум може да се добие најмногу до 5 бодови.

- Одговорите на писмените прашања (по три од секоја од предвидените правни области од член 5 од овој Правилник) се бодуваат секој со по 1 бод, или вкупно 21 бод.

- Одговорите за познавање на англискиот или францускиот јазик се бодуваат секој со по четири (4) бода, или вкупно осум (8) бода.

- Одговорите на усните прашањата поставени во врска со решениот кривичен и граѓански предмет, како и прашањата поставени од некоја од предвидените правни области од член 5 од овој Правилник се бодуваат секој до 3 бода (во распон од 0 до 7 бода) или вкупно до 21 бод.

- Интервјуто се бодува до 10 бода (од 0 до 10 бода).

Вкупниот број освоени бодови може да изнесува најмногу 100.

Прегледувањето и оценувањето на решените случаи од кривичното и граѓанското право, со целосна независност го вршат членовите на Комисијата определени за нивно прегледување и оценка според областа (најмалку двајца), а крајната оценка се добива како аритметичка средина на поединечните оценки од претседателот и другите членови на Комисијата.

Усните прашања и успешноста на кандидатот при интервјуирањето се оценува поединечно од секој член на Комисијата, а крајната оценка се пресметува како аритметичка средина од сите поединечни оценки.

Секој член од Комисијата својата поединечна оценка за секој дел од приемниот испит ја испишува на посебни испитни протоколи, кои како обрасци, претходно се подготвуваат од Академијата.

Член 10

Директорот на Академијата ги доставува случаите за решавање, писмените прашања по правните области од член 5 од овој правилник и писмените прашања од познавањето на англискиот или францускиот јазик - по избор на кандидатот, до Комисијата, најдоцна 48 часа пред почетокот на полагањето на приемниот испит.

Во овој рок од 48 часа Комисијата изготвува три или повеќе алтернативни писмени тестови, комбинации за усни прашања, како и случаи за решавање од граѓанската и кривичната област (според бројот на пријавените кандидати кој се дели на соодветен број групи) и истите се ставаат во посебни затворени пликоа.

Утврдените испитни комбинации и случаи за решавање претседателот на Комисијата ги предава на директорот и во нивно присуство се заклучуваат во сефот на Академијата.

Точните одговори на писмените прашања од правните области од член 5 од овој правилник, како и прашањата од англискиот или францускиот јазик, директорот, по завршување на писмениот тест, ги предава на Комисијата, по што тестовите се даваат на прегледување на оптичкиот читач, а точните одговори на усните прашања се предаваат на Комисијата, по завршување на усниот дел од приемниот испит, пред започнување на оценувањето.

Член 11

Писмениот дел од приемниот испит е анонимен.

Анонимноста на писмениот дел од приемниот испит се обезбедува со компјутерско шифрирање и прегледување на точните одговори на кандидатите, дадени на обрасците за пополнување на одговорите од писмениот тест по пат на оптички читач, како и со прегледување на зададениот граѓански и кривичен случај врз основа на испитните шифри на кандидатите.

Писмениот дел од приемниот испит се полага во присуство и под надзор на Комисијата за квалификација и прием на кандидати (како во член 5 од овој правилник), со набљудувачи овластени од директорот на Академијата.

Кандидатите се повикуваат и влегуваат во просторијата според испитните шифри од претходно подготвениот список на кандидати од Комисијата најдоцна 15 минути пред времето назначено за одржување на писмениот тест, при што идентитетот им се утврдува врз основа на важечка лична карта или патна исправа, а потоа истите се потпишуваат во списокот.

Член 12

Полагањето започнува со писмениот тест од член 6 од овој правилник, така што претседателот на Комисијата, по случаен избор, повикува еден од кандидатите да извлече една од трите испитни комбинации и истата се фотокопира во доволен број примероци.

По извлекувањето на испитната комбинација на писмениот тест, не е дозволено влегување на нови кандидати.

Секој кандидат добива по еден анонимен писмен тест свртен со опачната страна, по еден образец за пополнување на одговорите, со печат од Академијата и едно пенкало со црно мастило со кое ја внесува испитната шифра на десниот горен агол, како и јазикот кој го избрал (англиски или француски).

Пред почетокот на полагањето на тестот претседателот или еден член одреден од Комисијата за квалификација и прием на кандидати ги запознава кандидатите со начинот на спроведување на писмениот тест цитирајќи ги релевантните одредби од овој правилник, а особено начинот на пополнување на образецот за одговори и начинот и местото на заокружување на точните одговори (читко и во определениот простор), согласно со правилата за компјутерско читање.

Пред почетокот на полагањето на тестот еден член од Комисијата или лице овластено за надзор од Академијата кај секој кандидат проверува дали испитната шифра е правилно и на соодветното место внесена во тестот и образецот за пополнување на точните одговори.

Претседателот го објавува почетокот, времетраењето и завршувањето на тестот.

Полагањето на писмениот тест трае 90 минути, по што кандидатите го предаваат анонимниот писмен тест и пополнетиот образец со одговори на одредениот член од Комисијата за квалификација и прием на кандидати кој ги носи на утврдување на резултатите со оптички читач.

РЕШАВАЊЕ НА СЛУЧАИТЕ

Член 13

За решавање на случаите секој кандидат има испитна шифра различна од испитната шифра за квалификациониот тест и писмениот тест од приемниот испит.

Пред почетокот на решавањето на случаите од граѓанската и кривичната област претседателот повикува еден од кандидатите со ждрепка да ги одреди кривичните и граѓанските предмети што кандидатите ќе ги решаваат, кои потоа се делат во соодветен број групи, во зависност од вкупниот број кандидати.

Претседателот на Комисијата го објавува времетраењето, почетокот и крајот на решавањето на случаите од граѓанското и кривичното право.

За решавање на случаите од кривичното и граѓанското право кандидатите можат да користат законски текстови од соодветната област, во интегрална форма, без коментар.

Секој кандидат за решавање добива по еден граѓански и по еден кривичен случај и потребен број празни листови хартија со печат од Академијата.

На случаите и на листовите хартија за решавање на случаите кандидатите се должни да ја стават само групата (не е дозволено внесување име и презиме).

Решавањето на секој од случаите трае по 180 минути по што кандидатите ги предаваат случаите и сите листови хартија (и напишаните и празните) на секретарот на Комисијата, а тој во списокот го внесува бројот на пополнети и празни предадени листови.

При предавањето на решениот граѓански и кривичен случај на првиот лист се прикачува затворен плик со печат од Академијата во кој се наоѓа испитната шифра и името и презимето на кандидатот, а која е позната само на лицата овластени од директорот на Академијата. Пликот се отвора при спроведување на усмениот дел од испитот.

Член 14

Кандидатот кај кој во текот на полагањето на писмениот дел од приемниот испит ќе биде пронајдено какво било недозволено средство или помагало (освен законските текстови од член 14 став 4 од овој Правилник), вклучувајќи мобилен телефон или други електронски или комуникациски направи, ќе биде отстранет од приемниот испит, а неговиот материјал ќе биде поништен, при што секретарот на Комисијата ќе ги наведе фактите и преземените дејствија во записникот.

За време на писмениот дел од приемниот испит кандидатите не смеат да ја напуштаат просторијата во која се извршува полагањето, освен во случај на итност, при што ќе бидат придружувани од еден од членовите на Комисијата или од овластените лица кои вршат надзор над полагањето на испитот.

Во писмениот дел не е дозволено поправање или прецртување на веќе еднаш внесениот одговор на одделно прашање.

Исправаниот или прецртуваниот одговор на поодделно прашање од писмениот тест или на прашање на кое е одговорено со заокружување на повеќе одговори од пропишаните со овој правилник, нема да биде бодиран.

Внесувањето име и презиме во писмениот тест и во листовите хартија на кои се решаваат граѓанскиот и кривичниот случај повлекува поништување на истите.

Со недоаѓање на кој било дел од полагањето на приемниот испит, писмениот или усниот, кандидатот го губи правото на полагање на приемниот испит.

Пред да започне полагањето на усниот дел од приемниот испит за секој кандидат треба да биде впишана оценката за писмениот дел од приемниот испит (од писмениот тест и од решениот граѓански и кривичен случај) на затворениот плик во кој се наоѓа шифрата на кандидатот и на испитните протоколи со потпис на членовите од Комисијата, а претходно предадени на претседателот на Комисијата.

За текот на полагањето на писмениот дел од приемниот испит се води записник во кој се забележуваат сите дејствија и случувања. Записникот го води секретарот на Комисијата, одреден од директорот од редот на вработените во Академијата и по завршувањето на писмениот дел од испитот го потпишува претседателот на Комисијата и го предава на директорот. Овој записник се чува во сефот на Академијата.

Усмен дел од приемниот испит

Член 15

Усмениот дел од приемниот испит (поставувањето на усните прашања и интервјуто) се одржуваат најдоцна во рок од пет дена од полагањето на писмениот дел од приемниот испит (во зависност од бројот на кандидатите).

За времето и местото на одржување на усниот дел од приемниот испит кандидатите се известуваат преку огласната табла и на интернет страницата на Академијата.

Во случај да има поголем број кандидати усниот испит се полага во повеќе групи, во деновите што следуваат.

Кандидатите се повикуваат, според однапред подготвениот список, по испитни шифри и по име и презиме.

Поставувањето на усните прашања и водењето на интервјуто пред комисијата се спроведуваат за секој кандидат поодделно.

Член 16

Усните прашања ги поставуваат претседателот и членовите на Комисијата, и тоа: по едно прашање поврзано со случајот што го решавал кандидатот од кривичниот и граѓанскиот предмет и едно прашање од некоја од правните области од член 5 од овој правилник.

Интервјуто го спроведуваат претседателот и членовите на Комисијата.

Комисијата подготвува записник за текот на одвивањето на усниот дел од приемниот испит за секој од кандидатите. Записникот го потпишуваат претседателот на Комисијата и секретарот и го предаваат на директорот и истиот се чува во сефот на Академијата.

Записникот за усниот дел од приемниот испит го содржи текот на полагањето за секој од кандидатите и тоа поставените усни прашања и прашањата од интервјуто.

Член 17

По завршувањето на писмениот и усниот дел од приемниот испит Комисијата ги утврдува резултатите од приемниот испит со собирање на бодовите по сите основи од член

10 од овој правилник, а најдоцна во рок од 48 часа од завршувањето на полагањето и составува посебен записник за оценување кој го потпишуваат претседателот на Комисијата и секретарот, и го предаваат на директорот, а се чува во сефот на Академијата.

Приемниот испит се смета за положен доколку кандидатот освоил најмалку 70 проценти од максималниот број бодови.

Доколку се појават еднакви бодовни резултати на приемниот испит предност има кандидатот од редот на заедниците во Република Македонија.

Доколку и по примената на став 3 од овој член има кандидати со еднаков број бодови, предност имаат кандидатите кои освоиле повеќе бодови на писмениот дел од приемниот испит.

Прелиминарната ранг-листа се објавува на огласна табла и на интернет страницата на Академијата веднаш по завршување на оценувањето.

Комисијата, најдоцна 48 часа по завршувањето на полагањето и по утврдувањето на резултатите, поднесува извештај до Управниот одбор на Академијата.

Постапка по приговор

Член 18

Кандидатот кој не е задоволен од утврденото место на прелиминарната ранг-листа има право, во рок од 48 часа од објавувањето на прелиминарната ранг-листа, да изврши увид во своите одговори и во истиот рок да поднесе приговор во врска со дадените оценки за техничкото пресметување на нивниот збир, како проста аритметичка средина изразена во бодови.

Приговорот се поднесува преку Академијата до Управниот одбор, кој е должен да одлучи по него во рок од 3 дена од приемот.

На седницата на Управниот одбор на која се разгледуваат приговорите учествува и претседателот на Комисијата или член што тој ќе го определи, без право на глас.

Управниот одбор со заклучок го уважува или го одбива приговорот на кандидатот а ненавремените приговори ги отфрла. За одлуката кандидатот писмено се известува.

Одлуката на Управниот одбор по приговорот е конечна и против неа не е дозволена жалба.

Доколку Управниот одбор го уважи приговорот, со одлука ќе ги коригира оценките и бројот на освоени бодови.

Член 19

Врз основа на одлуките на Управниот одбор по приговорите, Комисијата изготвува и објавува конечна ранг-листа на кандидати кои го положиле приемниот испит.

Член 20

Приемот на кандидати кои ќе ја следат почетната обука во Академијата се врши врз основа на конечната ранг-листа (којашто се изготвува врз основа на постигнатите бодовни резултати на кандидатите на приемниот испит) а согласно бројот на утврдените слободни места за судии и јавни обвинители.

Доколку примениот кандидат се откаже од почетната обука, должен е за тоа да ја известува Академијата најдоцна 30 дена пред почетокот на теоретската настава.

Во случајот од став 2 на овој член Академијата го прима во почетна обука првиот нареден кандидат од конечната ранг-листа.

Член 21

Сите документи, односно тестовите, испитните листови и сите други значајни испитни документи и списи од квалификацискиот тест и приемниот испит за примените кандидати ќе бидат приклучени во нивното персонално досие и се чуваат, согласно со Законот за заштита на личните податоци и Законот за пристап до јавните информации, во архивата и тоа според правилата за архивско работење. Испитните материјали на кандидатите кои не се примени во Академијата се чуваат во архивата според горе цитираните закони и според правилата за архивско работење.

Завршни одредби

Член 22

Овој правилник влегува во сила со денот на усвојувањето од Управниот одбор на Академијата.

Со донесувањето на овој правилник престанува да важи Правилникот за начинот и постапката за полагање и оценување на приемниот испит во Академијата за обука на судии и јавни обвинители („Службен весник на Република Македонија“ бр. 51/07).

Овој правилник се објавува во „Службен весник на Република Македонија“ и на интернет страницата на Академијата.

Бр. 01-274/10
2 јуни 2008 година
Скопје

Академија за обука на
судии и јавни обвинители
Претседател
на Управен одбор,
Абдулаким Саљиу, с.р.